

REDACCIO :

Josep Pallach
26, Rue Constantinople, PARIS (8°)

ADMINISTRACIO :

Antoni Iborra
13, Rue Bassano, PARIS (16°)
C. Ch. Postaux 4163-90 - PARIS

Endavant

Preu de l'exemplar : 15 francs.

Suscripció l'any : 250 francs.

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

EDITORIAL

1953: CATALUNYA!

Un sumari balanç internacional de l'any que ha finit no ens permetria d'ésser optimistes : d'un costat l'estalinisme ha anat estrenyent els dogals que mantenen encadenats diversos pobles d'Europa sotmesos a la seva tirania. El procés de Praga ha succeït als processos de Bulgària. I ja s'annuncien, talment el cercle del totalitarisme és viciós i immeral, nous processos a Rumania i a Polònia, noves liquidacions successives de dirigents comunistes. Les execucions sumàries substitueixen així el joc de la discussió democràtica, de la discussió ideològica, que en règim socialista no sols no ha de negar les llibertats « formals » de la democràcia burgesa, sinó que al contrari, deu afirmar-les plenament a l'interior de les organitzacions obreres, avui sovint mistificades pel capitalisme.

De l'altre costat — del costat occidental — l'any 1952 ha vist a les pulxances democràtiques davallar nous graons d'aquest camí de traïció i de covardia col·lectiva que va de la Carta de l'Atlàntic al pacte amb el lacai de Hitler i de Mussolini. Les negociacions amb Franco continuen i en el repugnant regateig entre el comprador i el venedor, els interessos del poble espanyol són sacrificats i l'Estat americà va abandonant-hi principis i dignitat.

Resten però encara forces importants a Europa i al món que volen salvar la pau sense caure en l'enganyosa de sacrificar les llibertats i la justícia a fi de salvar-les millor. Els efectius de les organitzacions sindicals sumen desenes de milions de treballadors ; la Internacional socialista reuneix partits solidíssims que compten amb la confiança de grans zones de l'opinió pública. Què fan que no la movilitzen millor impedit el desercatament d'aquest balanç negatiu ?

Conexim perquè les sofrim fins al fons del nostre viure, les contradiccions i les febleses del moviment obrer democràtic. Però no és en la crítica « exterior » que les hem de resoldre, sinó a l'interior de nosaltres mateixos ; a l'interior de la nostra ment primer, al si de la organització a la qual pertanyem després. El Moviment Obrer Internacional no és un cos « exterior » a nosaltres. En formem part, som carn de la seva pròpia carn. I la crítica — que necessita — i les rectificacions — que hem de fer —, devem exigir-nos-les a nosaltres mateixos primerament i no únicament als treballadors dels altres països. Es massa fàcil donar la culpa als altres, gairebé tant com esperar-ho tot d'ells. Enmig d'una era dura i inhumana on es forja

un món de progrés tècnic i — i així no volem — de llibertat i de progrés moral i social, el moviment obrer coneix un moment de reculada, relativa, a través de la qual prepara i discuteix les condicions teòriques i pràctiques d'una nova embranzida. Com ? Retrobant les fonts primàries d'on brolla seva acció, es a dir, el propi poble.

I ací, si ens aturem just un instant ja no hi trobarem motius de desconhort, sino al contrari l'enorme feïnada que ens espera. Ens trobarem en contacte amb un món subterrani on es remouen — sota el silenci superficial de la dictadura — totes les forces biològiques de Catalunya. Una classe obrera creadora de riquesa i que es sent frustrada de tots els béns que produeix. Una joventut inquieta que guarda viva la idea de la pàtria i que vol retrobar la plenitud de l'existència personal redonant a Catalunya les llibertats nacionals damunt les quals reposen els drets de ciutadania.

Socialistes catalans, és en aquest doll vigorós que hem de retremprar la nostra fe i la nostra voluntat, és d'ell que devem ressorgir amb un coratge renovat que ens permeti afrontar el món d'avui. Altres socialistes hi ha, a cada una de les pàtries que cal redimir d'una o altra abjecció, amb els quals ens trobarem per a fermar la rotllana que rodejara un dia el món sencer.

El franquisme ha guanyat noves batalles internacionals, batalles que per dignitat — i sobretot per la dignitat d'aquest món del qual som solidaris i on tenim amics — li hem de disputar sempre sense fatiga. Però no oblidem l'essencial : és a dintre d'Espanya, i per nosaltres a Catalunya, on es decideix el combat. I aquest no ens és desfavorable. A l'interior de les pròpies forces que es disputen el monopoli de l'Estat espanyol es desenrotllen avui baralles que tradueixen a la seva manera les alternatives d'aquesta lluita moguda en realitat per les forces profundes, socials biològiques, dels pobles hispànics. La consolidació internacional excita les ambicions i provoca les contradiccions latents en tota dictadura, i més en aquesta que no ha creat res permanent i que deixarà només enderrocs quan desapareixerà.

Atents doncs al veritable camp clos on ens afrontem realment amb l'enemic. Catalunya, quan el moment arriharà, posarà de nou a la balança tot el pes del seu entusiasme, tota la pulxança d'un poble que vol viure. El nostre esforç ha d'ésser per a mantenir viu el seu tremp i per a trobar el camí just que la faci triomfant.

Tot caminant

Em declaro culpable

Presó Central de Praga, novembre del 1952. — Són uns canalles i són uns porcs. No. Primer és el meu país, primer és el benestar de la classe obrera. Jo no he traït ningú, jo no soc traïdor al Partit Comunista txecoslovac... qui més que jo ha treballat pel seu triomf, hi ha posat més entusiasme, més abnegació, més fe ! Qui ha estat més intolerant amb l'oposició, més perfid, més inexorable que jo mateix ? No. Jo he servit al Partit. Jo no he traït. Són uns porcs, són uns canalles... Però, què volen ara ? Quin bé podran treure'n de la meua liquidació física ? I, què cerquen ? Si fins a la vetlla de la meua detenció m'han adulat, m'han promès fidelitat, m'han considerat l'home de confiança del Partit germà rus...

Si, deu venir d'ací. La darrera vegada que vaig intentar parlar amb l'ambaixador rus, em fou denegada la petició. Si, sí, és d'aquesta banda que cal cercar. Ara hi caïc, ara. Tot ve d'haver-me oposat a que fossin tècnics russos els que portessin la direcció de les fàbriques Èskoda. I, tant mateix, res de més lògic i natural car, tècnicament, no ens són pas superiors... No dic pas, però, que allò d'ésser estrangers — passada la sorpresa — no hagués contribuït a augmentar la producció... No dic pas que no. La seva manera de comandar hauria estat més efectiva que la dels nostres tècnics i, potser, pràcticament s'hauria traduït en major rendiment... Oh, i encara, l'efecte emulatiu que hauria tingut en tot el país ! Els nostres directors que no obien a les meves amonestacions, davant un exemple així, també s'haurien vist obligats a fer més dures les ordres... Tot, tot hauria anat en doina. Hauria estat com una febrera encomanadissa, i els resultats, àdhuc haurien estat tangibles en la qualitat i, segurament, haurien desvetllat el geni de la invenció...

A fe de món, prou que ho veig que l'error comés és d'importància incalculable. El càlcul més modest ho xifrarà en hores i més hores. Quina pèrdua, quina resta al capital nacional ! I, encara més : potser a hores d'ara algun savi dels nostres ja hauria descobert la manera d'evitar la disgregació de l'àtom encara que l'experiència fos feta a milers de kilòmetres d'ací... Tinc culpa, vaja, vinc culpa... és a dir, tencn raó. Sóc un traïdor !

Ben mirat, però, abans d'estar-ne convençut, ja els havia signat un document on ho deia... àdhuc prometia esmenar-me i esdevenir més fidel que mai al Partit, i en canvi, com si tal cosa. No m'han fet cas. Fan el mateix que feta

La unitat dels exiliats antifranquistes

La primera dificultat la trobem ja si intentem resoldre amb excessiu simplisme la qüestió i ens diem que es tracta simplement de « reagrupar les organitzacions del 1936 ». La bona fe dels que preconitzen aquesta solució és evident; igualment ho és l'objectiu que cerquen: resoldre per simplificació « orgànica » els problemes extraordinàriament complexos creats per les crisis interiors, les escissions i els reagrupaments polítics que s'han succeït des del 1936 fins avui. Però simplificar a vegades vol dir falsejar, i la política no es deixa reduir fàcilment a fórmules matemàtiques. Encara és més difícil un retorn de 17 anys enrera. En altres termes: els reagrupaments, les crisis interiors, les lluites polítiques, han expressat i expressen (tan malament com es vulgui) la evolució d'una realitat política — la nostra — que no té altra mitjà d'expressió i que ha anat modificant-se des del 1936 fins avui.

I com que la primera condició d'una acció eficaç de qualsevol organisme unitari estriba en la perfecta adaptació i encaix amb la realitat actual — del 1953 — és evident que hi hauria un vici formal fonamental en aquesta manera d'actuar que la faria completament desplaçada.

El defecte, per altra banda, encara el veiem més clar si portem a les darreres conseqüències aquesta posició, car voler « reunir les organitzacions del 1936 » no vol dir res; les divisions més importants sorgides a l'interior i a l'exili han guardat el mateix nom, idèntiques inicials. Com distinguir « l'autèntica » de la « falsa », si no és per una posició d'ordre polític? Si fossim fidels a l'exigència « orgànica », hauriem d'acabar convocant els Comitès que existien el 1936. Hom veu a quina absurditat ens porta aquest criteri.

Si volem resoldre el problema de la unitat de les forces exiliades — i sobretot si volem fer-la operant a l'interior — la primera cosa que hem de fer és afrontar la realitat política actual, tal com és; és a dir terriblement complexa i difícil. Hem de veure que els problemes orgànics existents, neixen i

depenen i troben solució relativa en la concepció política que podem tenir del moment actual, d'ordre interior i internacional. La unitat per a defensar-nos com a refugiats polítics, o àdhuc per a intervenir plegats en actes de propaganda és una cosa — que pot ésser molt útil. Però la unitat per a transformar en operant, aquest cos polític en lenta degradació que és avui l'exili espanyol, aquest magnífic capital moral que fins ara es malgasta inútilment, és quelcom de molt diferent i més important. Implica primer de tot un extraordinari acte de coratge polític a l'interior de les organitzacions dividides per a resoldre, si és possible, la divisió en funció d'un veritable esforç de comprensió del moment actual d'Espanya.

D'aquest esforç, per definició, han estat gairebé sempre incapaces les emigracions que s'encrosten en el viure estranger, perden contacte amb la realitat social que diuen representar, i intenten sotmetre aquest cos social a la camisa de força dels conceptes polítics exiliats. El despertar acostuma a ésser tràgic: l'exemple dels demòcrates i socialistes italians deuria al·lisonar-nos.

Les vagues del 1951, en la preparació i direcció de les quals no intervingué orgànicament cap de les organitzacions emigrades, ens recorda eloqüentment el que diem. Per llur importància podien redreçar el torçament dels arbres transplantats que som avui, fer córrer una nova saba per les fibres esmortuïdes d'un exili excepcional, aspre i difícil. Podien sobretot curar les ferides del passat, refer la unitat de les sindicals. No fou, així. I ara tampoc no ho serà si, repetim-ho, el problema de la unitat no s'enfoca entorn d'una política positiva a realitzar, en lloc d'una simple suma, de comitès reunits sota el signe de « l'anti », encara que aquest anti, sigués l'antifranquisme.

**

Quina pot ésser aquesta política? Precisem que al nostre entendre existeix, avui com ahir, a Espanya, un estat d'opinió majoritari contra el règim, però que no veu enlloc solucions positives concretes. Que aquest estat d'una opinió ineducada, inorganitzada es troba cada vegada més desorientat per l'activitat internacional de les democràcies i per les seves relacions amb el franquisme, i que constitueix un camp magnífic d'exploració staliniana i de la propaganda russa.

Els homes que avui tenen trenta anys — la generació damunt la qual reposa l'acció oposicionista, tenien 13 anys el 1936, 7 anys el 1931; desconeixen per força els noms i les coses de l'emigració, i els cinc anys de República es fonen per ells en els recorts de la infantesa. Amb tot, és possible per a l'emigració exiliada ajudar a remoure l'enorme força latent oposicionista que glateix en les entranyes d'aquestes generacions àvides de millorar llurs vides, en el pla econòmic, social i moral. És possible aportar-los la suma ingent d'experiències i de lliçons que l'exili ha acumulat inútilment. Es tracta però de veure que és en aquest esforç de superació d'una vida trista i mutilada, que deu reposar la política a bastir, i no en la inútil nostàlgia d'un passat del qual pot tornar l'esperit, però no la forma idèntica.

El que diem implica igualment que el diagnòstic de la política a fer no pot

limitar-se a això que s'ha anat dient: simple retorn a les llibertats democràtiques, eleccions generals o plebiscit. Això és una tàctica, i una política que vol movilitzar les masses no pot limitar-se a senyalar una tàctica. Votar per votar, en un moment en que arreu d'Europa i Amèrica, es recullen xifres de 50 % d'abstencionistes, no és susceptible d'enfervoritzar la voluntat i l'esperit de sacrifici que implica una represa del combat resistent.

Votar, si; però per què fer; la democràcia és un camí — el nostre — però per anar on?

La incorporació a l'acció de resistència ciutadana, civil, demana la fixació d'uns quants punts clars, nets, sense confusió, d'ordre social i nacional que ens comprometrem a portar a terme. Demana, ja des d'ara, recolzar enterament les masses obreres en el combat dispersat que menen per a obtenir reivindicacions econòmiques fragmentàries (el mes doble, per exemple) que són aprofitades per la demagògia falangista i que no resolen res. Exigeix fer veure que aquestes reivindicacions fragmentàries, només s'enquadren en un combat general contra el règim que conduïxi a conclusions polítiques igualment generals. Per a Catalunya, on és viu i puixant el sentiment nacional, l'acció unitària no consisteix en dissimular-lo, sino al contrari en reivindicar-lo enterament, en una gran acció mancomunada social i nacional, que incorpori a la lluita les grans masses del 1951, que avui en resten alienes o que només segueixen amb simpatia el combat de minories heroïques que continua essent, avui per avui, l'acció de la Resistència.

**

Pel que fa a les forces polítiques catalanes, resta ben clar que el M.S. de C., per bé que arrelat i reclamant-se de les experiències orgàniques socialistes de ben abans del 1936, és una organització « nova » i sobre tot renovadora. Sempre hem pensat — i continuem creient-ho avui — que els partits catalans, i en el possible les sindicals a Catalunya, deuen mantenir una posició conjunta en qualsevol contacte amb partits i organitzacions espanyoles. Avui estem segurs que és, únicament així que l'esforç de reagrupament que podria reneixer esponsorés a Catalunya — i del qual cal només excloure els totalitaris d'un o altre costat — podria ésser el millor motor d'aquesta unitat que cerca l'emigració espanyola.

Es potser la « Dernière Chance » que li resta a l'exili de pensar i d'intervenir, com un « tot » polític en la vida espanyola, cada vegada més aliena al nostre viure i al nostre fer d'emigrats. Si la deixem perdre, el procés del règim franquista continuarà desenrotllant-se entorn de les simples contradiccions de les forces reaccionàries que ocupen el poder — i de la intervenció que hi té la oposició interior. La educació de les masses ciutadanes serà però molt més difícil, i l'acció que deuran menar un dia, més perillosa si restessin mancades del llevat d'experiències que podríem portar-les-hi.

Treballar doncs, en el terreny orgànic particular per a mantenir i reforçar els contactes i l'acció interior és el que ens sembla més encertat — i el que comptem fer aferrissadament els socialistes. Indicar però que encara potser som a temps per a donar un gran pas plegats en aquesta acció, que abreuja els sofriments del nostre poble i l'encaminaria per dreceres més planeres restava un deure indefugible. Hem intentat complir-lo amb les anteriors reflexions.

Josep PALLACH.

Tot caminant...

assajar de fer arribar a les mans del gran camarada Stalin una lletra de penediment, com diuen els catòlics, d'auto-critica, com diem nosaltres, però tampoc, no, no tampoc. Només ajudaria a rememorar el jurament que vaig fer de servir per damunt de tot la gran Pàtria. Redeu, redeu, quin traïdor que soc!

Si, pel cas, em possessin en llibertat, què faria? Cap possibilitat d'evasió. Seré sempre un ningú, un renegat, pitjor, un relapse...

Són suposicions, es clar, això de que s'hauria produït més i millor, que jo he perjudicat al meu país i totes les conseqüències que en trec. I si fos al revés?

I bé, si fos al revés, qui més que jo tindria la culpa d'haver deixat realitzar aquest greu error? Quant s'hauria pogut evitar no contradint les ordres de l'ambaixador, però allargant a l'infinit el posar-les a la pràctica?

No ho sé, no ho sé. Em sembla que em torturo cerebràlment per no res. Ja sé el resultat. Em declaro culpable!

Enric BRUFÀU.

Segons informacions de l'Interior, es veu que els despotes de Madrid volen donar la sensació de que el seu règim vol ésser comprensiu amb les coses de Catalunya.

Es el que fa de ministre de l'Educació nacional que en un discurs ha llençat l'idea de l'invitació al « diàleg » referint-se als catalans.

Hi ha diàlegs que francament són impossibles d'establir, sobretot si aquest ha d'ésser sostingut amb els que en tot temps han estat i són encara els botxins de Catalunya.

En política, si bé no cal ésser rancunios, es necessari tenir memòria i sobretot no apartar-se mai d'una línia de conducta traçada, si es vol obtenir un resultat pràctic.

A l'endemà de la victòria de Falange, aquesta ja cercava homes de palla però amb prestigi en les organitzacions sindicals, per a fer-los servir de tapadora en els seus anomenats sindicals verticals. Afortunadament a part el pobre diable de Fornells i algun altre desgraciat de menys talla encara, ningú no va prestar-se a aquesta tràgica comèdia. El vell sindicalista Peiró va ésser martiritzat durant un any i finalment afusellat perquè va aguantar fins al darrer moment la seva dignitat d'home.

Avui, que per un seguit de circumstàncies doloroses, el món capitalista revaloritza el paper de Franco, aquest vol donar la sensació de que el seu règim es posa a to amb les circumstàncies i cerca la col·laboració dels homes que encara són prou candits per a poder-se deixar enganyar per paraules dolces.

Pel que fa a Catalunya, crec que el seu paper és clarament definit. El cant de les sirenes falangistes no pot ador-

mir cap català que veritablement estigui net de concomitancies amb els amos d'Espanya.

Que els elements de dreta, amb la Lliga al cap vulguin cohabitar amb el franquisme no és res d'anormal, ja que de fet han fet vida marital amb eil de molt abans del 19 de Juliol del 36, i durant la guerra civil i després no han fet el més mínim gest per a evitar l'assassinat de molts catalans ni la destrucció del patrimoni cultural de Catalunya.

Ara bé; i pels altres, pels homes que han mantingut en tot temps un sentit elevat de la dignitat política i humana, aquesta crida al « diàleg » no els ha de deixar indiferents, sinó que els ha de fer reaccionar perquè representa una befa al damunt del crim.

Hi ha una certa categoria d'individus que malgrat certes concomitancies internacionals, veuen que el franquisme fa aigues i voldrien fer mèrits per tal de que el dia de demà presentari la seva fulla de paper tacada, amb un petit reconet que semblés net.

Els socialistes catalans, en tot moment han tingut una posició de lluita oberta contra la tirania del règim de Franco, i aquesta posició no pot variar fins aconseguir la total desaparició d'aquest règim. Ni en el terreny polític, ni en el sindical ni en el cultural ni en res, no ens podem apartar d'aquesta línia de conducta, ja que el més petit gest en sentit contrari significa contagis i reforçament d'aquest estat de coses.

Que en el Congrés de la Poesia a Segovia es permeti a un català fer la defensa de la seva llengua, i que en el Congrés de la Corona d'Aragó es declari oficial el català, no té el més mínim va-

lor mentre a Catalunya aquesta llengua « honorada » a fora és bandejada i perseguida.

El diàleg, nosaltres socialistes i demòcrates, estem sempre a punt de obrir-lo, però sera directament amb el poble que en definitiva es el que ha de dir la darre-ra paraula.

teixen les col·leccions en català de la « Editorial Selecta » (literatura catalana, especialment reedicions i antologies), « Estel », de poesia; « Ossa Menor », de poesia jove; « Torell », de poesia, i alguna publicació solta de llibres catalans.

La propaganda d'aquestes publicacions s'ha de fer en castellà, i la censura la dificulta constantment. La casa editorial « Aymà » publica una sèrie literària en llengua catalana.

RESULTAT : La producció editorial de llibres en llengua catalana l'any 1952, es d'un 10 % de la que es publicava en 1936. La censura posa especial dificultat en la producció d'obres d'altres joves, traduccions, populars, i les de tema cultural o científic. (Les polítiques o socials estan completament interdites.)

LA PERSECUCIO CONTRA LES REVISTES EN LENGUA CATALANA

En 1936, les revistes en llengua catalana, amb un total de 1.200 títols publicats a Barcelona i a 212 altres poblacions, cobrien les necessitats espirituals del poble de Catalunya.

Cal citar, entre les més importants o representatives, publicacions CIENTÍFIQUES, com « Criterion » (filosòfica); « Anals de Medicina » i « Ars Medica », (mèdiques); TECNÍQUES, com « Catalunya Tèxtil », « Ciència » i « Industria Tèxtil »; AGRÍCOLES, com el « Calendari del Pagès » (fundat en 1856), « Agricultura » i « Jardineria i Horticultura »; ECONÒMIQUES, com « Economia i Finances » i el « Butlletí de l'Institut d'Investigacions Econòmiques »; JURÍDIQUES, com la « Revista Jurídica de Catalunya » (36 volums) i la « Revista de Dret Mercantil »; RELIGIÖSES, com « La Paraula Cristiana » (fundada en 1925); « Estudis Franciscans »; « Vida Cristiana » (art litúrgic); i la « Fulla dominical » (setmanal); a la majoria de parròquies catalanes. Se'n feia edició castellana pels catòlics no-catalans); LITERÀRIES, com « La Revista » (fundada en 1914); « La nova Revista »; « Quaderns de Poesia » i « Revista de Poesia »; GENERALS, com la « Revista de Catalunya » (d'alta cultura, fundada en 1924); « D'Ací d'allà »; « Esplai »; « Mirador »; ARTÍSTIQUES, com « AC »; « ART »; « Arquitectura i Urbanisme »; « Revista Musical Catalana »; « Revista Gràfica de les Arts del Llibre »; « Butlletí dels Museus d'Art de Catalunya »; UNIVERSITÀRIES, com la « Revista dels Estudis Universitaris Catalans »; « Butlletí de la FNEC »; « Universitat Catalana »; POLITIQUES, com « Estat Català (nacionalista) »; « Després » (conservadora); « Justicia Social » (socialista); « El TEMPS » (demòcrata-cristiana) « Nosaltres Sols », (nacionalista); « Catalunya Roja » (comunista); « L'Hora (Soc. d'esquerra) »; « Defensa Obrera » (sindicalista cristiana); « Terra ferma (monàrquica carlista integrista) », etc.; ESPORTIVES, com « La Rambla » i « Xut »; EXCURSIONISTES, com els 160 butlletins que publicaven les entitats (Segueix a la pàg. 4.)

LA NOSTRA APORTACIO AL « DIALOGO »

La persecució contra les publicacions en llengua catalana

La nostra contribució al « diàleg » serà publicar, perquè ningú no ho oblidí, els més importants extractes del Memorial de Catalunya que les personalitats catalanes presidides pel Mestre Pau Casals adreçaren a la UNESCO. Mentre això duri no hi altre « diàleg » possible que la denúncia constant i el combat en tots els terrenys contra els opressors de Catalunya.

En 1936, la producció editorial en llengua catalana cobria tots els aspectes de la vida cultural. Des de la literatura popular fins a la ciència i l'alta investigació, els llibres en català es publicaven i distribuïen normalment. Des de 1939, la repressió franquista perseguí totes les publicacions en català, fós quina fós la matèria de que tractessin. A partir de 1945, i per les causes abans indicades, s'autoritzaren obres literàries, sempre objecte de rigorosa censura. En 1952 s'ha autoritzat alguna obra d'història local, alguna biografia i tres traduccions al català d'autors contemporanis, que abans estaven especialment interdites. La força de la cultura catalana pugna per a reeixir, però una simple comparació entre les principals editorials que en 1936 publicaven en català i les que poden fer-ho actualment, donarà idea del perjudici cultural que ha ocasionat la repressió franquista:

Principals editorials que en 1936 publicaven col·leccions en català:

BARCINO. — La seva Col·lecció popular sobrepassava els 150 títols.

PROA. — La seva col·lecció « A tot vent » sobrepassava els 100 títols. (Actualment es publica a França.)

LA REVISTA. — Fundada en 1915, havia publicat més de 100 volums.

CATALANA. — Més de 100 títols, entre originals i traduccions.

UNIVERS. — Més de 50 obres traduïdes al català.

QUADERNS Literaris. — Col·lecció popular, amb més de 100 títols publicats.

ROSA DELS VENTS. — Col·lecció popular, amb més de 70 títols.

JOVENTUT. — La seva col·lecció infantil, escollidíssima.

PATUFET. — Col·lecció infantil popular, amb més de 50 títols.

MONOGRAFIES MÈDIQUES. — Més de 50 volums.

PUBLICACIONS DE L'ESCOLA D'AGRICULTURA. — Uns 40 volums, interessants.

POLÍGLOTA. — Les seves « Rondalles populars » infantils, popularíssimes.

TOTES AQUESTES COL·LECCIONS FOREN SUPRIMIDES.

En 1950 s'autoritzà la continuació de les publicacions de la editorial « La Revista » (tres llibres de poesia), i la de tres col·leccions de la Editorial Barcino, però no de la Col·lecció Popular.

A més, des de 1946, a Barcelona exis-

Geografia analítica

per M. SERRA I MORET

Els 44 Estats que varen votar l'admissió de l'Espanya franquista a la UNESCO es divideixen en dues categories: els retardats i els que es retarden. Entre els primers hi posarem Afganistan, Brasil, Cambodge, Ceilan, Colòmbia, Costa Rica, Egipte, Ecuador, El Salvador, Filipines, Haiti, Honduras, Indonèsia, Irak, Iran, Jordània, Laos, Liban, Libèria, Nicaràgua, Pakistan, Panamá, Perú, República Dominicana, Siam, Síria, Turquia, Venezuela i Vietnam. Els altres són l'Alemanya Occidental, Austràlia, Àustria, Bèlgica, Canadà, Estats Units, França, Gran Bretanya, Grècia, Itàlia, Japó, Mònaco, Nova Zelanda, Suïssa i la Unió Sudafricana. Si els 29 primers haguessin estat sols a votar per Franco ja haurien tingut majoria encara que els 15 segons i els 7 abstinents s'haguessin sumat als quatre — Birmània, Mèxic, Iugoslàvia i Uruguai — que varen votar contra.

Com es pot veure, l'admissió de Franco en aquesta formidable col·legiació de retardats era la cosa més natural del món. El seu dret és indiscutible i àdhuc caldrà reconèixer que reuneix títols suficients per a reclamar la presidència. Es clar que si tots els retardats haguessin rebut ordres de votar per la no admissió, Franco hauria estat rebutjat

unànimament. No és, doncs, un problema de lògica el que cal esbrinar, sinó un problema de tàctica, o bé, com es diu avui, d'estratègia. En aquest cas resulta evident que els quinze Estats que « es retarden » han aconseguit a Franco per la senzilla raó de que els convenia. No era per raons culturals, científiques o humanes, sino per raons « objectives » les quals — ara s'ha vist una vegada més en el procés de Praga — tant poden conduir a l'absolució i a la beatificació com a la condemna i al suplìci.

Els quinze Estats que « es retarden » fan esforços meritíssims per a esborrar la mala impressió causada per la Proclamació de la Independència dels Estats Units, per la Revolució francesa, per la Proclamació dels Drets de l'home, per l'humanisme del Renaixement i l'avenç cultural dels cent anys darrers. Parlen de « liberalisme » quan conviden al butxi a compartir els fruits, no les pràctiques, de la democràcia. Es donen vergonya de tenir un proletariat capaç de guanyar unes eleccions generals i de prendre legalment el poder i dissimulen, tant com poden, que llur clima ha covat la mala llavor del socialisme al qual confien d'ofegar o, almenys, de desnaturalitzar. Franco i tots els generals dictadors i cavernaris — els quals aviat se-

ran majoria en els governs dels Estats en que es divideix el planeta — troben la via fàcil i són ben rebuts arreu, com escau als *braves types* que han tingut l'audàcia de proclamar que les armes, tant si són la catapulta com la bomba atòmica, serveixen per a dominar els homes contra els estralls de la raó, del dret i de la justícia.

Franco és a la UNESCO amb tot el dret i els que han marxat són Torres Bodet, el seu insigne Director, i els intel·lectuals i homes de ciència que tenien la malèvola intenció d'extirpar l'analfabetisme i d'assegurar els drets de la personalitat humana. Ara és l'hora, com deia dies passats en *Le Monde* Yves Florenne, de fundar la UNESCO dels refractaris i dels insurgents, si mes no, per a demostrar la incompatibilitat de la política dels governants « democràtics » amb l'esperit de llibertat i les prerrogatives de l'intel·lecte. Es hora de restaurar les autèntiques internacionals.

I posats a esmentar opinions de vàlua, vagin aquests mots d'Etienne Borne, en el mateix diari, comentant els mites del difunt Charles Maurras: *Le fanatisme stalinien et, par maladroite contamination, l'anticommunisme, sont aussi la proie de quelques mythes*. Per això els Estats dirigents es retarden i resulten instruments inhàbils d'un rústic vaticanisme. Per això Franco és a la UNESCO. Cal que els socialistes recullin la lliçó, es desvetllin més que mai i entenguin que l'esdevenidor de la humanitat depèn de la seva clarividència, del seu coratge i de la seva constància.

SENSE FEBLES A

per M. GAYOLA

Encara un any més passat lluny del nostre país. Encara un any més que no haurà portat gran cosa de nou, per a redreçar la situació en que es troben els partits i les organitzacions sindicals de l'exili. Decididament haurem de creure que els espanyols ho varem donar tot durant els trenta dos mesos que durà la guerra.

La lluita que menen els companys de l'interior, la misèria i les angúnies del poble espanyol per a sobreviure ja han deixat d'interessar a una majoria d'exiliats. La dispersió actual testimonia d'una manera ben palesa la manca d'entusiasme per a resoldre pels nostres propis mitjans el problema que tenim plantejat.

Com a conseqüència de la nostra inèrcia, el franquisme va guanyant en el pla internacional i troba la manera de fer-se obrir, una darrera l'altre, les portes que durant tants anys li havien estat closes. La darrera sessió de l'UNESCO n'ha estat una bona prova. L'Espanya franquista hi ha estat admesa sense discussió i una majoria de vots aclaparadora han fixat exactament la situació. Tal com van les coses no som pas gaire lluny de veure els falangistes entrar a la ONU per la porta gran.

Afortunadament nosaltres ens refusem a creure que les victòries diplomàtiques puguin salvar el règim franquista per bé que no ignorem pas la seva importància. Ni tampoc el salvarà la cessió de bases militars, els pactes comercials, ni totes les conxorxes.

El franquisme hauria de resoldre abans el problema interior que no té solució sense el concurs de tot el poble espanyol. Però el franquisme hauria de vencer abans l'hostilitat del poble que no oblidar els crims, la misèria i la manca de llibertat de que ha estat i és víctima.

Sigui com sigui, l'any que acabem de deixar endarrera no ha pas estat perdut

pels que a l'interior treballen sense feblesa; és així que a casa nostra la resistència ha tingut confirmació de la raó d'ésser optimista. S'han desvetllat noves consciències i la joventut comença a tenir en compte la inquietud prometedora per a un avenir no gaire llunyà. Els quadres s'han afermat i han eixamplat el radi d'acció. L'any que comencem esperem que veurà arreu de Catalunya estendre's aquesta corrent que incorpora cada dia nous elements al combat.

Contra el franquisme i contra l'indiferència mundial, nosaltres, socialistes catalans, seguirem de dintre de fora treballant per l'organització i el desenvolupament del Moviment. Sense feblesa, sense deixar-nos impressionar per mirífiques victòries del franquisme. Portarem el nom i farem sentir la veu del Moviment i de Catalunya cada vegada que sigui necessari com ho hem fet darrerament amb motiu de la votació a la UNESCO. Volem que se sàpiga de manera permanent que no volem deixar-nos abatre ni com a socialistes ni com a catalans. Volem que la nostra presència sigui constant a cada hora de la lluita per la reconquesta de la llibertat del nostre poble. Volem que s'afermi el socialisme a casa nostra per a fer impossible un retorn a una situació semblant i perquè Catalunya i Espanya trobin el camí no tant sols de la llibertat sinó de la prosperitat i d'una autèntica democràcia.

Es per això que l'any que comença, malgrat la grisor que sembla desdibuixar tota perspectiva de caire immediat, l'embestim amb un capital crescut d'esperança i de convicció.

Que ho sapiguem tots aquells que han perdut el coratge i la voluntat de continuar el combat.

ADMINISTRACIO

LLISTA N° 16

P. J., de Peyrestortes, 1.000 fr.; F.T., de Chengy-les-Varenes, 300; Secció de Toulouse, 2.090; S.S., id., 560; E.B., id., 400; S. B., id., 300; M. M., id., 500; Secció de Toulouse, 350; M. G., de Lorient, 500; A. M., de Villeneuve-sur-Lot, 500; M. C., de Foix, 150; Secció del Gers, 7.200; Secció de Perpinyà, 2.800; M. S. M., de Perpinyà, 3.000; J. A., de Perpinyà, 500; P. C., id., 500; J. M., id., 400; J. A., de Paziols, 1.000; J. G., de Bages, 500; S. M. de Badèrieux, 300; M. P., de Orléans, 1.000; Secció de Burdeos, 1.400; J. M., de Oloron, 500; A. C., de Paris, 800; Secció de V., 3.400; M. G., de Lorient, 1.000; F. G., de Mirabeau aux Baronies, 200.

La persecució contra les revistes en llengua catalana

(Vé de la pàg. 3.)

excursionistes, encapçalades pel « Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya » fundat en 1877; HUMORISTIQUES, com « El Be Negre » i « L'Esquella de la Torratxa » (fundada en 1872); i INFANTILS, com « Esquix », « Violet » i el popularíssim « Patufet », (fundat en 1904 i que tirava 40.000 exemplars setmanals).

Actualment, no es publica cap revista ni publicació periòdica en català.

Le gérant: A. IBORRA.

Imprimerie S.P.I., 4. rue Saulnier, Paris